

NAŠ DOM

LIST ZA KMEČKO
MLADINO

Posamezna številka velja 1 dinar.

»Naš dom« izhaja 1. v mesecu. Naročnina za vse leto dvanajst (12) dinarjev. — Za Italijo 7 Lir, Avstrijo 2 in pol šilinga, za Ameriko 0,40 Dol. Za druge države vrednost 20 Din. — Naslov: »Naš dom«, Maribor, Koroška cesta 5. — Položnice si kupite na pošti in vpišite št. 13.577.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica r. z. z n. z. Ulica 10. oktobra

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in ne odteguje vlagateljem rentnega davka.

Zadružna gospodarska banka

d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

Podružnice: Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novisad, Sombor, Split, Šibenik.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji, prodaja vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

PRVI IN EDINI SLOVENSKI ZAVAROVALNI ZAVOD VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

DUNAJSKA CESTA
ŠT. 17.

V LJUBLJANI

DUNAJSKA CESTA
ŠT. 17

Sprejema: V požarnem oddelku: zavarovanja vseh poslopij in premakljivih predmetov, ki se poškodujejo po ognju, strelji in po eksploziji svetilnega plina, cerkvene zvonove proti razpokli, steklo in zrcala proti ubitju po znatno nizkih cenah. — V življenjskem oddelku: Zavarovanje na doživetje in smrt v vseh sestavah, zavarovanja na otroško doto, rentna in ljudska zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji.

Podružnice: Sarajevo, Vojvode Stepe obala 42; Zagreb, Mihanovičeva ulica 2; Celje, Cankarjeva ulica 4; Split, Ulica XI. puka 22; Beograd, Dečanska ulica 27. Ceniki in pojasnila z obratno pošto brezplačno. Zanesljivi posredovalci se vedno sprejemajo.

Zvestoba za zvestobo.

»Naš dom« je vsem svojim vrlim naročnikom, agitatorjem in prijateljem priredil velikonočno obdarovanje, ki se je izvršilo na podlagi žrebanja. Bodite prepričani: ko bi bilo mogoče, bi »Naš dom« najrajši obdaroval vse, kar je deklet in fantov okoli njega. Tisti, ki ste postali deležni izžrebanega daru, vedite, da so darovi sicer skromni, toda od iskrenega prijatelja prihajajoči; drugi pa, ki jim zaenkrat sreča žreba ni bila naklonjena, naj nosijo v sebi tolažbo: morda bo k letu kaj. Vsi skupaj pa naj se še trdneje, enotneje in samozavestneje oklenejo »Našega doma«, ki je pomenljivo glasilo slovenske kmetijske mladine ter sigurno vodilo v bodočnost.

— — —

Pri velikonočnem obdarovanju so bili izžrebani:

Ivan Ridl, Libeliče, blago za moško obleko. Bralno društvo Ribnica na Pohorju, koža podplatov. Bergant Ludovik, Sv. Lenart nad Škofjo Loko, p. Selce, moška srajca. Schön-dorfer Minka, Stari trg, p. Slovenjgradec, zavoj domače apoteke. Dekliška zveza Sv. Križ pri Rogaški Slatini, blago za žensko obleko. Sterman Janez, Ivanjkovci pri Ormožu, moška srajca. Greifoner Franc, Slivnica pri Mariboru, moški klobuk. Žagar Franc, Sv. Peter v Sav. dol., poljedelsko orodje. — Karl May IV. zvezek: Križem po Jutrovem so zadeli: Stuhec Valentin, Sv. Jurij ob Ščavnici. Hriberšek Marija, št. Ilj pri Velenju. Cuk-jati Marija, Sv. Marko, Trbovlje II. Grahek Neža, Petrova vas 7, Črnomelj. Jošovec Leo-pold, Braslovce, Krajnc Marko, Vitanje pri Celju. Lorber Julijana, Kaniža 25, p. Pesnica. Mivšek Franc, Ceste 39, p. Dolnji Logatec. Novak Jožef, Banovci 18, p. Križevci pri Ljutomeru. Pikel Mici, Griže pri Celju. — Slomškovo sliko so zadeli: Žolnir Martin, Lo-pata, Celje. Janžekovič Filip, Cvetkovci pri Veliki Nedelji. Volave Matija, Frankolovo, Vojnik. Horvat Jožef, Sv. Pavel pri Preboldu. Forjan Štefan, Lipovci, p. Beltinci. Finžgar Ivan pri Lovro Žagar, p. Lesce pri Bledu. Eržen Franc, Sv. Trojica v Slov. gor. Blenkuš A., učitelj, Trava, p. Draga. Sinkovič Franc, Vrenska gorca 3, p. Buče. Šribar Ivan, Nem-ška vas, p. Krško. Starc Jernej, Jercka 29, p. Bohinjska Bistrica. Cintauer Jurij, pivo-varna Tschelligi, Maribor. Kroflič Franc, Male dole, Vojnik. Slana Matija, Godemarci 25, Mala Nedelja. Zimič Franc, Drvanja, Sv. Benedikt v Slov. gor. Gramc Franc, Gazica, p. Cerklje pri Krki. Plesnik Vinko, Skorno, Šmartno ob Paki. Krajnc Jožef, Črmljenšak, Sv. Lenart v Slov. gor. Rimerc Marija, Novi Vodmat, p. Moste pri Ljubljani. Kovačič Alojzija, Pobrežje, Maribor. Krumpačnik Anton, Dolsuha, Rečica ob Savinji. Krajnc Ivan, Dramlje pri Celju. Tepež Marija, Ljubečna pri Celju, Stern Ana, učiteljica, Fram. Stritar Jože, Velike Lašče, Novak Josip, Sv. Peter pod Sv. gorami. Krivograd Peter, Dobirje, Guštanj. Katoliško izobraževalno društvo Ihan, p. Domžale. Cankar Janez, Dvor, Polhov-gradec. Povže Franc, Brnca, Dol pri Hrastniku. Keček Andrej, Pavlovci, p. Ormož. Štraki

Fr., Police, p. Gornja Radgona. Vilčnik Terezija, Dornava, p. Moškanjci. Uranjek Barbika, Gornja Ponikva, p. Žalec. Tofant Martin, Vrhe, p. Teharje-Store, Osnokar Ivan, Št. Ilj pod Turjakom, p. Mislinje. Irman Ivanka, Loke, p. Mozirje. Erjavšek Franc, Stahovica, p. Kamnik. Berlogar Jakob, Brložnik, Št. Jurij pod Kumom. Hladnik Peter, Petkovec, p. Rovte pri Logatcu. Karl Gradišnik, Sv. Lenart nad Laškim. Mlinarič Alojzija, Neraple, p. Ptujška gora. Marija Antonič, Hajdina pri Ptuj. Matej Marija, Irjep, Rogaška Slatina. Marica Zelenkova, Hajdina pri Ptuj. Pečovnik Anton, Lučka vas, Lupe pri Ljubnem. Letnar Angela, Stari grad, Kamnik. Adamič Jožef, Mele, Slatina Radenci. Dremšak Helena, Laško 44. — Darove smo razposlali. — Društva naj potem doma med svojimi člani zopet napravijo žrebanje, kdo postane deležen nagrade.

Sredi življenja viharjev.

(Povest iz tirolskih gorâ; po A. Pichlerju prevel fant od Soče.)

»Drugih bolečin torej nimaš,« je spregovoril tedaj oče nejevoljno. »Sedemnajst let imaš; ali hočeš sedeti med šolarčki na šolskih klopek? Saj boš na gimnaziji raztrgal letno najmanj dvoje parov hlač; in predno se boš do česa prikopal, boš siv.«

»Oče; sem že poizvedoval. Dve leti se lahko združita in se potem polaga izpit za oba razreda. To hočem storiti. Kovač ne maram ostati; celo življenje bi bil nesrečen.« Sebastijan je bil blizu joku.

»Ne kovač!« se je tedaj podsmehljivo oglasil Hieronim. »Zate bodo nekaj boljšega skuhalo kakor za nas.«

Izpod Sebastijanovega čela se je zapičil proti Hieronimu strašno besen pogled.

»Torej študent,« je nadaljeval oče v mirnem govoru; »če bi le pri tem ostalo. Toda kdo mi jamči, da ne pride do razočaranj in da se po enem letu, potem ko si se med študenti naučil lumpanja in lenarenja, ne vrneš domov kot pridanič? V tem slučaju bi bil ves denar preč vržen.«

»Poizkusite,« je vzkliknil Sebastijan; »prvo leto ne pričakujem od doma ničesar razen obleke; ne potrebujem denarja niti za hrano niti za stanovanje; kot siromašen študent si bom poiskal zavetja in pomoči pri podpornikih kakor mnogoteri, ki so daleč prišli; zakaj bi jaz ne poizkusil? Ako ne vzdržim, potem se vrnem in zgrabim takoj za kladivo, ne da bi pri tem črnil.«

Oče je nekaj časa pomišljal; nato je zapustil kovačnico ter se podal v sobo, kjer se je nahajala mati.

»Lahko bi za to delala pokoro v večnosti, ako bi ne dovolila; naj poizkusi,« se je odločila mati. »Če ne pojde, bomo vsaj prosti vsakršnih očitkov. Bog ve, če ni tukaj migljaj z neba. Saj ni bilo že od pradedovih časov sem v naši rodbini nobenega duhovnika; oh, kolikokrat sem si na tistem želela, da bi bil eden od naših hiši v ponos.«

»Če takole meniš, dobro« je odvrnil kovač; »četrt leta naj se sam bori z življenjem; kdor hoče na lastnih nogah stati, naj sam zase skrbi. Če bodo profesorji zadovoljni, potem mi ne bo žal denarja zanj. Odgovornost nosi ti.«

Kovač se je nato vrnil v kovačnico. S težkim srcem in negotovostjo je Sebastijan pričakoval odgovora.

»Mati soglaša.« je spregovoril oče ob vstopu; »četrť leta bodi na preizkušnjo; če se ne posreči, potem nam prizanašaj s takimi načrti za vedno.«

Od samega veselja je Sebastijana pognalo kvišku; skočil je v kot kovačnice in privlekel izpod smetišča neko knjigo. »Vidiš, oče, čisto skrivaj sem se pripravljaj iz te knjige; končnice imam že vse v malem prstu. Sedaj sem pa pri amo.«

»To bo pa nekaj lepega ven prišlo,« je pripomnil Hieronim, če že sedaj pričenaš z Amorjem (ljubeznijo).« Sebastijan pa se ni veliko zmenil za take opazke. Stekel je k dragi materi, da se ji zahvali ter da ji vse dobro obljudi.

Čez par dni je bil Sebastijan pripravljen za odhod; skrivaj si je dal napraviti še študentovsko čepico, ki jo je skril v jopičev žep. Pred mlinom je klobuk skril za plotom ter si nadel čepico, nato pa potrkal na Cilkinno okno. Cilka je pomolela glavo skozi okno in nekoliko časa umolknila; nato pa se je glasno zasmejala in stekla k vratom.

»Kako ti ugajam?« je zamomljal Sebastijan.

»Zgoraj je dobro, spodaj slabše; daj si tudi jopič po študentovsko pre-krojiti,« je odgovorila Cilka.

»Šopek mi pa boš le dala; v mesto ga vsakdo prinese.«

»Dobil ga boš,« je odvrnila ter vstopila na vrt, kjer je utrčala krasen nagelčček in nekaj rožmarina. Sebastijan ji je preko plotu ponudil čepico, na katero je Cilka z buciko pritrdila šopke. Nato ji je izročil klobuk ter jo prosil, naj ga izroči materi.

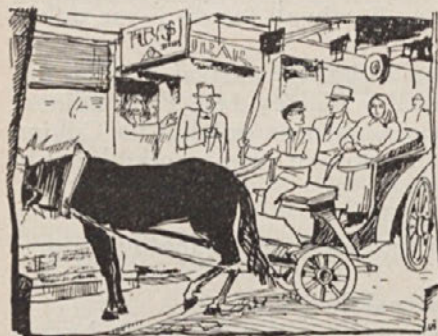
Sebastijan je stopil v življenje; marljivo in pridno se je učil v Ino-mostu. V kratkem si je znal pridobiti naklonjenost profesorjev. Nekega dne sta prišla v mesto oče in mati; poizvedela sta pri profesorjih glede Sebastijanovega učnega napredka in dobila tako ugodne izjave, da sta sinu študentu priznala potrebno podporo.

Kar nič ne bomo nadlegovali čitateljev s tem, kako je potekla Sebastijanova učna doba. Samo tole: samoposebi umevno je, da je ob počitnicah prihajal Sebastijan domov. In če je bil že doma, zakaj bi se ne bil oglasil pri mlinarjevih in tam malce Cilki družboval. Hieronimu ni bilo to baš prijetno; čestokrat je prišlo med bratoma radi tega do prepira. Mati je vse to opazovala in dobro vedela, kje bi utegnil biti izvor čestih Sebastijanovih obiskov pri mlinarjevih. Zato ga je nekega dne pozvala k sebi ter spregovorila z njim resno besedo. Odtlej se je Sebastijan močno izpremenil.

VI.

Cilka je bila prvo dekle, s katerim je stopil Sebastijan v bližje odnošaje. Morala je tedaj zbuditi Sebastijanovo zanimanje, dasi ne v toliki meri, da bi bila povzročila neizbrisljiv vtis; Sebastijanova čuvstva niso sicer nikdar zorela v želje; razgovor z materjo pa je zbudil v njem odločitev, da ne bo brata več dražil, in do katere bi se bil povzpел tudi tedaj, ko bi morda bila zvezana z žrtvijo. Pomiril je brata Hieronima, ki je ob Sebastijanovi izpovedi ter izjavi kar zijal. Ni se več razburjal in jezil, če je Sebastijan tuptam spregovoril s Cilko kakšno besedo. In vendarle je bil Hieronim nesrečen. Cilka je bila sicer napram njemu prijazna kakor napram vsakemu od številnih; toda ni bilo v tej prijaznosti toplote,

Kolikokrat je menil, da bi morala Cilka že davno vedeti, kaj se v njem godi. Cilka je sicer dobro vedela, toda tako poštena je bila, da ni marala Hieronima dražiti in vzpodbujati ali mu celo vzbujati kakšne upe in nade. Samostojno nastopati, ni bila Hieronimova vrlina. Najraje bi bil poslal očeta, da snubi zanj pri mlinarjevih. Sicer pa je bil zadovoljen, da je tako kakor je. Brez vsakršnih ovir jo je smel posetiti in občudovati. Nikdo ni tega obešal na veliki zvon.

smer, je nehote pritegnil k sebi leve vajeti; v naslednjem trenutku je oje udarilo v izložbeno okno nekega draguljarja. Vranec, začuden ob takih poteh in znamenjih, pa je dostojanstveno pomolil svoj nos v izložbo.

Počitnice so bile zopet tu. Sebastijan je bil že tolikokrat obljubil, da popelje Cilko enkrat v Inomost. Sedaj si je torej izprosil Sebastijan pri Globočnikovih koleselj, v katerega so vpregli starega vranca. Hieronim, ves blažen od sreče in zadovoljstva je sedel s Cilko zadaj na koleslju, Sebastijan pa je bil za voznika. Ko so prispeli v Inomost, je hotel Sebastijan Cilki pokazati neko izložbo, kjer so bile razpostavljene imenitne stvari. Medtem, ko je z obrnjeno glavo z bičem pokazal Cilki v omenjeno

Fantovski poizkusi in preizkusi.

Lov na „drezenterja“!

(Vesela zgodba iz težkih dni. — Pripoveduje Ruperčki.)

Ko so se v vojnem času naši možje in fantje potikali po raznih frontah ter se topli za prazen nič, so doma žene in otroci delali kakor črna živina v vednem strahu pred rekvizicijami. Tu pa tam je bil še kak dedec, ta pa tudi ni mogel povsod nadomestiti delavskih moči. Zato so morale ženske obleči hlače ter vzeti vajeti v roke. Pa zraven rekvizicij in raznih odredb je bil še drug strah za naš ženski spol: vojaški begunci ali »drezenterji«.

Ti rokovnjači so se potikali po naših Slovenskih gorica, pa seveda tudi drugod.

Njihova bivališča so bile lenišnice in gozdovi. Tam so kuhali in pekli, kar se je dalo izmakniti.

Naša Gobarska graba je precej obsežna; obdajajo jo temni gozdovi in tam proti severu stoji na samotni hiša, v kateri je gospodarila Turjakova Mica s svojo sestro Agato, mož pa je bil na fronti. Delali sta kot božji mravljici od zore do mraka. Vse jima je šlo po volji, samo ko bi teh »drezenterjev« ne bilo. Kadar sta bili doma, si nista upali iz hiše; iz polja pa ne domov, ker so se ti rokovnjači zmiraj okrog potikali. Pa to še ni bilo vse; večkrat se je zahotelo temu ali onemu, da je pogledal v hišo, si vzel kaj za želodec, oziroma za pekočo žejo.

Ko sta ženski prišli domov in našli kočuro odprto, ali pa ga slučajno srečali na pragu, to je bilo tekanja in vpitja, za katerega se »drezenter« še zmenil ni. To se je ponavljalo dan za dnevom; uboga Mica — vsa iz sebe je bila. Zato pravi sestri Agati: tako ne morem več živeti; nekaj morava ukreniti, drugače bo po naju od samega strahu. Veš Mica — meni Agata — kaj mi je prišlo na misel? Idi k županu in mu celo stvar lepo razloži; naj on nekaj ukrene.

Napoti se Mica še isti dan k županu ter mu bridko potoži, v kako strašnem položaju se nahajata. Župan nekaj časa molči in si natakne očala; nato pravi strogo z uradnim glasom: »Jaz vaju ne morem čuvati; pač pa bo najboljšo, da vama postavim stražo, ki bo imela nalogo, da rokovnjače polovi ali odpodi.

Mica potolažena odide. Sedaj pa je na mah nastalo vprašanje, kdo naj gre na stražo. Ko tako premišluje, stopi v občinsko pisarno stari Timpl po potni list za kravo. Že misli oditi, ko spregovori župan: »Kakor ti je znano, ne pustijo Turjakove Mice »drezenterji« pri miru; ravno danes je bila pri meni in jaz sem ji obljubil pomoč.

Ti si precej korajžen, zato ti dam nalogo, katere ne boš odklonil — da prevzameš stražo. Ti si bil nekdanj vojak; celo pri dragoncih si bil in še povrh kaprol; ti boš najboljši za to. Saj ne boš sam, še dva hočem dobiti; ti boš poveljnik, onadva pa te morata ubogati, kar boš ti ukazal.

Staremu Timplu se oči zaiskrijo: »Straža, poveljnik; to pa že! Saj sem bil dragonec v Kečkemeti na Ogrskem, pa tudi kaprol sem bil, saj me je sam cesar povišal v kaprola in zraven še dal pet goldinarjev!

Župan pravi: Dobro, junak si; le glej, da boš proslavil svoje junaštvo, sedaj imaš priliko. Poslušaj torej. Ko se bo zvečerilo, idi k Turjakovi Mici. Tam počakaj, da dobiš še dva tovariša, da bote lahko izvršili nalogo; ti si odgovoren za vse.

»Dobro, gospod župan; rade volje prevzamem. Jaz znam, kaj je straža. Še mustačastih Madžarov se nisem bal, pa bi se »drezenterja«?

»Že prav; le glej, da kake neumnosti ne napraviš, z Bogom!

»Z Bogom, gospod župan!«

Ko se solnce bliža k zatonu, vidimo korakati našega vojskovodjo s cepmi na rami k Turjakovi Mici. Pred durmi odloži svoje morilno orožje. Mica pridrvi iz kuhinje: ko zagleda svojega rešitelja, zakliče: »Oh lju-beznivi, zlati stric! Sam Bog vam poplačaj, da ste prišli; pa ste sami?« »Ne, dva še prideta; poveljnik bom jaz.« Kar se prikažeta izza ogla stari in mladi Mihet s palico v roki. Spravijo se junaki trije za mizo in tolažijo glad in žejo, da Mica jedva dohaja s postrežbo. Tedaj spregovori poveljnik Timpl s svečanim glasom: »Znano nam je, za kaj smo nocoj tukaj; glavno je, da si napravimo načrt, po katerem moramo postopati. Jaz sem poveljnik; kar ukažem, morata storiti; brez mojega povelja niti koraka. To se pravi disciplina; jaz vem, kaj je disciplina. Saj sem bil kaprol pri dragoncih; najboljše bi bilo, da mi zaprisežeta.« Moža se z grozo spogledata in zvrneta vsak po en kozarec.

»Ne, zaprisegel vaju ne bom, ker ne vesta, kaj je prisega. Tiho Mica; zdaj govorim jaz. Tako torej: zdaj bomo šli na škedenj, ker »drezenter« pride gotovo nocoj na hlev spat. Čim stopi na škedenj, pa s cepmi nadenj; sta me razumela?« Miheta kimata.

Pri odhodu se mo $\dot{z}$ je pokropijo z blagoslovljeno vodo in odidejo na dolo $\dot{c}$ eno postojanko. $\dot{Z}$ enski skrbno zapreta duri, upihneta lu $\dot{c}$ ter molita za sre $\dot{c}$ en izid. Okoli ogla pa se je ta $\dot{c}$ as plazila temna postava in prislu $\dot{s}$ kovala celemu na $\dot{c}$ rtu.

Ko se pri $\dot{g}$ u $\dot{g}$ ajo ubogi bojevniki v $\dot{s}$ ke denj, se razvrste vsak v svoj kot, nakar dajo Tumplov stric zadnja povelja.

»Zaspati mi ne smeta! Ko bomo »drezenterja« zagledali, cepove kvi $\dot{s}$ ku; jaz zakli $\dot{c}$ em: h o p ! Tedaj pa vsi l o p po njem.« » $\dot{Z}$ e dobro,« pri-
trdita tovari $\dot{s}$ a skoraj v sanjah. Vojska kralja Matja $\dot{z}$ a je kmalu zasmr $\dot{c}$ ala.

Tista $\dot{c}$ rna postava, v kateri takoj spoznamo »drezenterja«, stoji nekaj $\dot{c}$ asa na dvori $\dot{s}$ u. Oprezno stopi nato na pod, vzame Tumplnovemu stricu cepove, stopi sredi $\dot{s}$ kednja, zakri $\dot{c}$ i hop! in udari najprej po zmagoslavnem poveljniku in kakor blisk $\dot{s}$ e po obeh Mihetovih.

Iz Tumplnovih prs se izvije nekaj kakor stra $\dot{s}$ na kletev. »Udari, Mi-
het; hop, hop,« tuli kakor obseden.

Miheta pa sta medtem $\dot{z}$ e od $\dot{c}$ ofotala po gnojnici, kamor ju je nagnal »drezenterjev« cepi $\dot{c}$.

— — —

Naslednjega dne je v $\dot{c}$ akalnici mestnega zdravnika pri $\dot{s}$ lo do $\dot{c}$ udovitega snitja. Vstopila sta oba Miheta in najdeta tamkaj svojega hrabrega — poveljnika, vsega zabunkanega in zavezanega. Vsi tri pa — s pobitimi glavami. Prizor, ki je izzival so $\dot{c}$ utje in — zabavo.

»Drezenter« pa je neovirano nadaljeval svoj posel v Gobarski grabi. K sre $\dot{c}$ i je nopo $\dot{c}$ il tisti sre $\dot{c}$ ni dan: konec vojne. Tedaj si je oddahnila Mica in z njo Agata. Konec je bilo tudi »drezenterjev«, a Tumplovega stri $\dot{c}$ ka in obeh Mihetov pa $\dot{s}$ e ne.

Dobri sin.

Mlad Francoz, potujo $\dot{c}$ po morju radi kup $\dot{c}$ ije, pade v roke morskim razbojnikom, kateri ga prodajo v Al $\dot{z}$ ir za su $\dot{z}$ nja. Mnogo let je moral trpeti v su $\dot{z}$ nosti, dokler ga naposled ni o $\dot{c}$ e, doznav $\dot{s}$ i za njegovo usodo, odkupil za visoko vsoto.

Ko je mladeni $\dot{c}$ dospel v al $\dot{z}$ irsko pristani $\dot{s}$ ce, odkoder je nameraval nazaj v svojo domovino, je sre $\dot{c}$ al krdelo zvezanih Evropejcev, katere so kakor njega pred mnogimi leti, tirali v su $\dot{z}$ nost. Toda kdo popi $\dot{s}$ e njegovo bol, ko med ujetniki uzre tudi lastnega o $\dot{c}$ eta! Bilo je to zanj nadvse $\dot{z}$ alostno sre $\dot{c}$ anje. Sin prepojen ljubezni, vedo $\dot{c}$, da bi njegov priletni o $\dot{c}$ e v stra $\dot{s}$ ni su $\dot{z}$ nosti moral nedvomno umreti, predno bi ga on odkupil, pro-
sil je razbojnike, da bi onemoglega o $\dot{c}$ eta zamenjali za njega samega. Razbojniki so rade volje pristali, in o $\dot{c}$ etu se je po $\dot{d}$ arila svoboda, dasiravno v za $\dot{c}$ etku ni kazal volje sprejeti od ljube $\dot{c}$ ega sina tolike $\dot{z}$ rtve.

Ko je vladar tega mesta doznal za ta vzpodbuden $\dot{c}$ in, je pozval plemenitega mladeni $\dot{c}$ a pred se. Pohvalil ga je za njegovo ljubezen do o $\dot{c}$ eta, razen tega $\dot{s}$ e bogato obdaroval in mu poklonil svobodo.

Dobri sin se je poln radosti vrnil z o $\dot{c}$ etom v svojo domovino. Izpolnilo se je nad njim, kar je Bo $\dot{g}$ obljubil v $\dot{c}$ etrthi svoji zapovedi vsem otrokom, ki ljubijo in spo $\dot{s}$ tujejo svoje star $\dot{s}$ e.

C. Miklav $\acute{e}$ c.

Za hrepenenjem po materi.

Drama iz svetovne vojne. Po pripovedovanju Lad. Sokliča, vojnega kurata,
spisal Frant. Šupka. Poslovenil Jan. Oblak.

Tretji prizor.

Polkovni zdravnik Skalar.

Skalar (trka).

Soklič: Notri!

Skalar (vstopi).

Soklič (si podata roke): Lepo in iskreno pozdravljeni, gospod polkovni zdravnik. Dobro, da prihajate k nam; pravkar sem hotel k vam. Gre za slovenskega vojaka Janka Landiča, ki je pobegnil s fronte, si obstrelil roko in ga jutri čaka strašna usoda. Hotel sem vas prositi, ali bi ga ne mogli rešiti smrti?

Skalar: Tu se ne da absolutno ničesar napraviti. Vojska je in v vojski človeško življenje nič ne pomeni.

Soklič: Toda, gospod doktor, nesrečni mladenič v resnici ni nameraval nič hudega. Pomislite, da je še skoraj napol otrok, kaj pa je to 19 let! Ali more imeti človek v teh letih pravo razsodnost in večje obzorje? Pomislite dalje, da je to nenavadno čustven in nežen fant, silno slabih živcev.

Skalar: Gospod kurat, vojni zakoni ne poznajo takih izgovorov.

Soklič: Potem pa so ti zakoni nepravilni, nečloveški!

Skalar: Gospod kurat, ali se vojska sploh strinja s človečnostjo?

Soklič: Gotovo da ne, gospod doktor! Vprav zato pa moramo imeti mi, ki nas vojska doslej še ni docela posirovela in ki še nismo popolnoma poteptali v sebi čuta človečnosti, pamet in sočutje s tistimi, ki v tej barbarski vojski trpe; vprav mi se moramo zavzeti za nje, kadar potreba to ukazuje. Gospod doktor, tako kot govorite tukaj, bi gotovo ne govorili v civilu! Kot zdravnik bi brez dvoma izjavili, da nesrečni mladenič, ko je bežal z določenega mesta, ni bil več gospodar nad samim seboj, da je bilo njegovo hrepenenje po materi močnejše in silnejše nego njegova volja, da mu je ta v nekaterih trenutkih zatemnjevala razum in ga oropala mirnega premisleka in prevdarka.

Skalar: V tem imate prav!

Soklič: No torej, vidite, gospod doktor! In človečnost, ki ste jo blagovolili sami omeniti, zapoveduje, da jo uveljavljajo tudi tu v vojski. Gre sicer za življenje posameznika, a za življenje, ki je silno dragoceno, za življenje edinega sina dobre slovenske matere, ki ga je težko vzgojila in ki bi od bolesi in gorja zblaznela, ako bi zvedela, na kak grozen način je bil njen otrok pogubljen in uničen.

Skalar: (Ne odgovarja).

Soklič: Vi ne odgovarjate, gospod doktor, vi molčite, ker spoznate resničnost mojih besedi. O, omehčajte svoje plemenito srce popolnoma; usmilite se nepremišljenega fanta, usmilite se njegove postarne matere ter dajte vojnemu sodišču izjavo, da kot polkovni zdravnik ne smatrate Landičevega duševnega stanja za normalnega.

Skalar: To nič ne pomaga, gospod kurat; in potem, pred vojno sodišče vobče ne bo pripuščen.

Soklič: Potem pa vsaj zasebno — pred razpravo — povejte svoje mnenje in naziranje gospodu sodniku. Sklicujte se na dolžnost, ki vam jo nalađa vaš zdravniški poklic.

Skalar: Dobro, če mislite, da s tem kaj dosežemo, vam ustrežem.

Soklič: Hvala vam že vnaprej, gospod doktor. Zavest izpolnjene dolžnosti vam bode najlepše plačilo. (Stotnik Prochazka in polkovni zdravnik Skalar se priporočita g. kuratu in odhajata). Z Bogom, gospod doktor, z Bogom gospod stotnik, in želim vam dober uspeh. (Stotnik in zdravnik odideta, Soklič sam.) Ubogi dečko, izgubljen si najbrže, obsojen bodeš, in jaz te moram spremljati na morišče, pripraviti te na smrt. O dobrotljivi Bog, usmili se in reši naju oba!

Zavesa polagoma pada.

Sprememba.

Sodna predsoba s klopjo, na sredi steklena vrata, ki vodijo v sodno dvorano. Pri vходу v sodno dvorano se vidi podoba cesarja Franca Jožefa I., miza, stoli, za mizi pri in na sredi križ, ob križu dva svečnika z gorečima svečama.

Prvi prizor.

Janko in dva vojaka.

Janko (dva vojaka s puškami ga pripeljeta od desne strani).

Prvi vojak: Tukaj se vsedite in čakajte, da pridejo gospodje od sodišča, potem vstanite.

Drugi prizor.

Polkovni zdravnik Skalar in sodnik Borovsky vstopita od desne. Ko vstopita, Janko vstane.

Skalar (kaže na Janka): Poglejte mu, gospod sodnik, v oči! Ne dvomim, da mi boste dali prav, da je fanta begala in mučila zavest, da predrage matere, ki jo je tolikanj ljubil, toliko po nji hrepenel in za njo trpel, ne bo nikdar več videl.

Borovsky: Ne dvomim niti trenutek, gospod polkovni zdravnik, v vašo plemenito sodbo, a sodišče je ne bo moglo vzeti v resen pretres, ker sta gospod general in polkovnik Goldstein izdala strogo naredbo, da mora biti dezertter kaznovan po zakonu z vso strogostjo in brezobzirnostjo v svarilo drugim, ker se baje dezertacije slovanskih vojakov silno pogosto dogajajo v armadi.

Skalar: Potem bo pač trpel najnedolžnejši izmed vseh krivcev.

Borovsky: Tako se običajno godi, gospod polkovni zdravnik. Zakon kaznuje navadno tistega, ki mu pride v roke. (Pristopi k Janku.) Zakaj pa ste se ranili?

Janko (ne odgovori, samo zajoka).

Borovsky (poboža Janka po obrazu): No, ne bojte se nas, nič hudega vam nočemo storiti, nismo vaši sovražniki. Zakaj ste pravzaprav pobeignili s straže?

Janko (jecljaje): Ker — nisem — mogel — zadušiti v sebi — hrepenenja po materi in domu. Nisem hotel ubežati, le mater sem hotel videti, pa se potem takoj zopet nazaj vrniti.

(Nadaljevanje.)

Kmetijsko strokovna izobrazba — temelj naše gospodarske rasti.
Gospodarski utrinki.

Zanimivi poizkusi glede pognojevanja. Naš kmet je sicer dobro poučen glede tega, kako mora postopati pri izboljšanju zemlje potom hlevskega gnoja. Toda napake se delajo brez dvojbe še vedno in to v precejšnjih meri. Posebno se to opaža pri tistih poljedelcih, ki puščajo gnoj, potem ko so ga pripeljali na njivo, več dni brez haska tamkaj ležati. In vendarle se pri tem malokateri zaveda, koliko škode ima od tega. Pomembni ter uvaževanja vredni in zanimivi so v tem pogledu poizkusi, ki so jih na podlagi kemičnih ugotovitev in posrednih opažanj izvršili na Danskem. Poizkusi so se vršili na ta način, da se je primerjala količina pridelkov na tistih parcelah, kjer so pustili gnoj ležati, s količino, ki so jo dale parcele, ki so se takoj preorale, čim so pripeljali gnoj na te parcele. V podrobnosti opažanj in ugotovitev se ne moramo spuščati; pač pa je važno pribiti sledeča dejstva, ki so se pokazala v nujni zvezi z omenjenimi poizkusi: 1. najizdatnejša je žetev, če se njiva takoj preorje, čim je gnoj tukaj; 2. čim leži gnoj šest ur, se posledice v neugodnem smislu pokažejo; 3. njiva, kjer je gnoj ležal štiri dni in ki je bila šele po štirih dneh razorana, prinaša manj kakor druga njiva, kjer je bilo gnoja za polovico manj in ki se je takoj po dovozu gnoja preorala.

Kaj Nemčiji še manjka. Nemčija kaže izredno živahna prizadevanja za napredek na vseh toriščih gospodarstva in tudi kmetškega. Pri tem se poslužujejo najraznovrstnejših sredstev najnovodobnejše poljedelske tehnike; obenem pa proučujejo, kaj bi se dalo za napredek poljedelstva še storiti. Tako so n. pr. povabili v Nemčijo devetorico ameriških poljedelskih strokovnjakov z nalogo, da proučijo tamošnje naprave in da po proučitvi teh razmer podajo glede nedostatkov in drugih pomanjkljivosti v nemškem poljedelskem gospodarstvu obširno strokovno mišljenje. In kaj je ugotovila devetorica? Med drugim nekaj zanimivosti: povprečno kmetško gospodarstvo obsega v Ameriki 58.7 ha, v Nemčiji pa 11.8 ha. V Zedinjenih državah ameriških pridejo na posamezno gospodarstvo 3.5 krave, v Nemčiji 4.8. Povprečna mlečnost je znašala v Nemčiji 1913. leta 2100 litrov, leta 1927. pa 2000 litrov. Zelo zanimiva je poraba jajc; leta 1926. je pri vsakem Nemcu znašal konsum 111 jajc, na vsakega državljana Zedinjenih držav pa je prišlo 203 jajc (leta 1880. samo 110!). Omenjeni strokovnjaki so v svojem izčrpnem poročilu priporočili Nemcem, da se naj posveča večja pažnja izboljšavanju pašnikov, spopolnitvi trgovinske organizacije, znamkovanju domačih poljedelskih proizvodov, zlasti pa spopolnjevanju pakovanja posameznih proizvodov. — Vsa ta in slična priporočila gotovo ne veljajo samo za Nemčijo, ampak gotovo nič manj tudi za nas.

Ali se izplača. V Nemčiji so glede rentabilnosti (rekli bi izplačnosti) proizvodnje in prodaje mleka napravili prav zanimive poizkuse, ki temeljijo na točno preračunanem dejanskem položaju. Omenjamo predvsem troje ugotovitev, ki so se izluščile ob posamnih primerih:

1. V 27 poljedelskih obratih s 311 molznimi kravami je prišlo povprečno na vsako kravo 2201 kg mleka s 3,63% maščobe (t. j. 89 kg masla). Izkazalo se je, da so krmni stroški znašali 473 mark; od mlekarne pa je bilo izplačanih od mleka vsake krave povprečno 440 mark. Letna izguba znaša torej 33 mark na kravo.

2. V 12 drugih poljedelskih obratih s 83 kravami je prišlo povprečno na vsako kravo letno 4712 kg mleka s 192 kg masla. Od mlekarne so prejeli za mleko od posamezne krave 942 mark, skupni vzdrževalni stroški za kravo so znašali 661 mark. Dobiček pri komadu 281 mark.

3. V nekem drugem obratu je prišlo na kravo povprečno letno 6579 kg mleka s 306 kg masla. Za mleko so dobili povprečno na vsak komad 1315 mark, krmni stroški pa so znašali 760 mark. Letni dobiček od komada 555 mark.

Ob teh in številnih drugih poizkusih se je pokazalo, da je mlekarstvo v Nemčiji rentabilno in da so izgube neizogibne tam, kjer posamezni gospodarji ne uporabljajo pravih ter odlično preizkušenih proizvodnih načinov in metod.

**Zapustil je naše vrste ter se preselil v večnost vzor fanta
Ludvik Delakorda iz Gaberja pri Celju. Blag mu spomin.**

Kaj hočete, grobovi, še od nas? Dali smo Vam svoje najdražje: najlepše cvetove z naših poljan, naše najboljše brate, dali smo Vam srčno kri! Kdo naj izpolni vrzeli v naših vrstah, ko naše najboljše mlade moči klonajo v smrti...

Ko je Vesna vzbujala prve cvetove po livadi, ko je prva lastovka oznanjala konec smrti-zime, Te je poklicala, Ludvik, Večni v boljše življenje, da Te nagradi za trpljenja polno življenje. Kakor presadi vrtnar spomladi cvetko v boljšo zemljo, da požene zlahtnejše cvetje, Te je On, ki si mu bil vedno dober otrok, presadil iz doline solz v večno veselje, da tam vzcveteš v neminljivi krasoti. Tiho si živel med nami, nikoli nezadovoljen, vedno neumorno delaven. Nikdar nisi obupaval: niti tedaj ne, ko smo krvaveli iz nešteti ran, ko nas je vse obhajala skrb, ali prebolimo in vzrastemo v novi moči novim nalogam nasproti.

Življenje Ti ni sipalo rož na pot; temveč trnje, bodeče in ranujoče. A vkljub vsemu Ti duše ni omadeževala umazanost življenja; kakor biser si ohranil svojo duhovno vrednost, kar Ti je bilo samemu najlepše plačilo ob smrti! Vse svoje moči si posvetil društvu, kjer si deloval z vnemo in z uspehom. Da so znali bratje ceniti tvoje delo — vzlic dolgotrajni bolezni Te niso pozabili — smo videli tedaj, ko so Ti zadnjikrat izkazali svojo naklonjenost s tako lepo udeležbo na Tvoji poslednji poti.

Čas hiti in se ne vrača; mi upamo s trdno vero Tvoje mladosti.
Počivaj v Bogu, Ludvik!

1. Martin Andersen Nexö: Proletarske novele. Krekova knjižnica 1. zv. Ljubljana 1930. Cena v prosti prodaji broš. 24 Din, vez. pa 34 Din. Za člane Krekove knjižnice 16 Din. Ravnokar je izšla kot prva redna publikacija Krekove knjižnice zbirka najlepših novel velikega sodobnega pisatelja Martina Andersena Nexöja. Jezik in slog je lahek — saj to je ravno znak dobrega pisatelja, — da jo bo s pridom lahko čital vsakdo.

2. Brackel: Cirkuški otrok. Roman. Ljudska knjižnica, 35. zv. V Ljubljani 1929. Založila Jugoslovanska tiskarna. Str. 288. Cena vezani knjigi 42 Din, broš. 28 Din.

3. Vodnik po ljubljanskih pokopališčih, sestavil Marko Bajuk. Cena 8 Din. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Knjižico je sestavil srednješolski profesor s posebnim ozirom na šolsko mladino. — Vsem v »Vodniku« omenjenim možem so prideleni najvažnejši podatki, tako, da bo celo v šoli dober pripomoček pri učenju slovenske literature.

4. Nov zvezek Karl Mayevih spisov je izdala Cirilova tiskarna v Mariboru, in sicer II. zvezek »Po divjem Kurdistanu« z vsebino: V ječi — Iz ječe — Slovo od Amadije. Cena 13 Din. Izredno živahno popisani pretresljivi doživljaji sredi divjega Kurdistan.

S širjenjem poštenega zabavnega čtiva bo mogoče zaježiti poplavo »šunda«, ki se je razpasel širom Slovenije.

Vse navedene knjige se naročajo v Cirkulativni knjigarni v Mariboru.

Ko takole stopim pod lipo Našega doma in čitam notice fantov iz raznih krajev, ki opisujejo, kako so obiskovali razne tečaje, kmet. nadaljevalne šole itd., se mi vzbujajo zavist, ker se nam vsem ne nudi prilika kot vam, fantje, ki ste preteklo zimo imeli obilo prilike, se marsičesa naučiti. Znanja pa smo vsi tako zelo potrebni. Nič nam ne koristi, ako pišete, da ste obiskovali tečaje. Bi li ne bilo bolje, ako bi tvarino, ki ste jo obdelali v zimskih šolah, premleli še enkrat v Našem domu, vsak po svoje. Poleg tega pa imamo še ostali pod lipo užitek in bi bili deležni marsičesa koristnega. Ako bi tako pričeli obravnavati pod lipo razne predmete, potem bi šele šola v Našem domu dosegla svoj namen. Poleg tega bi pa še napredovali v izobrazbi, kajti stvar, ki ste jo razumeli, bi znali tudi povedati; sprva morda bolj preprosto, pozneje pa vedno določneje. Koliko koristnega bi se na ta način naučili drug od drugega. Zato, fantje, pero v roke in s korajžo pod lipo. — Pusniški.

Fantom dvoje vprašanj. Te dni so prinesli časopisi vest, da so v najlepši slogi ustanovili v Beogradu odposlanci vseh jugoslovanskih advokatov »Zvezo advokatskih zbornic Jugoslavije« v svrhu varstva stanovskih koristi. Kedaj si bomo fantje ustanovili svoje kmetijske zbornice!? V svrhu varstva stanovskih koristi! Kmetije, zahtevajmo jo povsod. Ali si član Kmetijske družbe v Ljubljani? Če nisi, se vpiši ob prvi priliki; vsak zave-

//
Slovenski kmetijski
mladini je
„NAŠ DOM“
edino ter nenadomestljivo glasilo v
bodočnost.

Gojenci kmet. nadaljevalne šole pri Sv. Andražu v Sl. g.

den kmet mora biti član Kmetijske družbe, ki bo enkrat tudi kmetijska zbornica. — Kaj nam pa pripoveduje kolednik v letošnjem Mohorjevem koledarju? Posebno na strani 34. Kolikokrat sem že prečital to stran. Koliko misli, Fantje in dekleta, čitajte in študirajte, kaj nam pripoveduje kolednik!

Ponikva ob juž. žel. Čudno se mi zdi, da ni v Našem domu nobenega glasu iz Ponikve. Fantje, ali nimamo res nič korajže? Zimsko spanje je za nami, sedaj se pa podajmo v milo naravo. Pa ne samo to! Tudi na delo, da se naše »Prosvetno društvo« dvigne v obširno in marljivo družino, ki bode cvet cele Ponikve. Kaj nam pa nudi društvo? Nedeljske zabave z lepimi igrami, razne sestanke, izlete, knjižnico itd. Upamo, da se letos izpolni: lastno zavetišče za nedeljske prireditve. Oj, to bo življenje! Zato še enkrat: dvignimo društvo! Kajti potem se lahko priredijo igre, razna predavanja itd. Za Binkošti ste pa povabljeni vsi Ponkovičani in sosedi na dve krasni igrili!

Sv. Andraž v Slov. gor. Kakor milo in prijetno majniško solnce sije in vzbuja vso naravo k radosti in veselju, tako smo tudi mi fantje z radostjo in veseljem obiskovali pouk, ki se je vršil ob času kmetijske šole. Hvaležni smo fantje svojim dobrim predavateljem za njihov trud. Prvi letnik smo dokončali, a imejmo upanje, da se bomo meseca decembra zopet skupaj zbrali. Fantje! V današnji dobi je najbolj potrebna slehernemu fantu kmetska izobrazba, ker brez nje ni napredka. Zato le jadrajmo naprej, da čimprej dosežemo svoj cilj. Pozdravim vse fante in dekleta širom Slovenije, kamor romaš ti, zvesti prijatelj, Naš dom. Zato fantje, ravnajmo se po pesmi, ki pravi: Fantje, mi pa stojmo trdno kakor zidi grada — črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada. — Polde iz Erjavec.

Urejuje Mar. Štupca, predsednica osrednj. vodstva DZ.

Iz moje poštne torbice.

Slatina-Radenci. K sliki v zadnji številki Našega doma, str. 70. Dva gospodinjska tečaja sta se vršila za dekleta v tem kraju. Kopališčna uprava je bila zelo naklonjena tej prevažni panogi naše ženske prosvete. Dala je zastojni potrebne prostore pa tudi sobe za prenočišče (inter-

nat) dekletom iz Sv. Jurija in Sv. Križa. Koliko zanimanje je vladalo med našim ženstvom, kaže dejstvo, da so prosile gospodinje, naj še njim posveti svoje znanje ga. voditeljica Premrou. Tako smo imeli poleg rednega pouka za dekleta še dva večerna tečaja in nedeljska predavanja za naše žene-gospodinje. Ob sklepu vsakega tečaja je bila razstava in javni izpit. Tudi si se lahko prepričal, koliko so se priučile tečajnice za življenje v lepi kmetski domačnosti. Ne bom naštevala podrobnosti, ne bom žalila skromnosti požrtvovalne gospe Elizabete in njene pomočnice, gđc. Mlakarjeve; saj bi tudi ne našla dovolj besed, da bi le primerno označila ogromno delo, noč in dan izvršeno delo, ki sestoji iz tisočerihih podrobnosti, a ustvarja lepo zamišljeno celoto. Z žalostjo so se poslavljala dekleta od svoje materinske voditeljice pa tudi od dobre gospodične Erne, ki jih je naučila toliko koristnega in lepega.

Cerovec. Ivanka Tončič, tajnica. Poslala sem Tebi in tovarišicam zahvalo za velikonočne pozdrave, pa mi je pošta vrnila razglednico z opombo »Nepoznata«. Torej vas tukaj poiščem, dobra dekleta! Le vztrajajte na lepi poti čednosti in pridnega dela! Kadar mi spet pišete, prosim točnega naslova z razločno pisavo, da Vas potem moj odgovor najde.

Topovlje. Naši fantje! Človek je pač tak, da se naveliča na svetu vsega, celo sreče. Glejte, v Ljubljani so vam prižgali »Kres«. In kako gori! Da bi se tudi vaša srca ogrela in užgala za značaj tistih »Kolumbovih vitezov«. Potem bi deklč ob vaši strani ne bil v strahu, četudi bi se srečavali na samotnih potih ali celo v temni noči. Zdaj pa moramo včasih poleg vas ob belem dnevu povešati oči.

Vigrednica. Bolniška strežnica: Priporočam, da si naročiš list »Nedelja« Cirilovi tiskarni v Mariboru ali v domačem župnišču. Za bolnike je ta list prava dobrota. Vsak teden le eden dinar in toliko lepega in tolažljivega čtiva, da bolniku mine dan Gospodov v svetem razpoloženju in v tihi sreči. Tudi Ti priporočam drobno knjižico »Sv. Mala Terezija, pomagaj mi! Naročiš v Ljubljani, Moste — Selo Karmel; tako je naslov. Priloži 10 Din ali prosi, naj Ti pošljejo knjižico s priloženo poštno položnico. Potem pač pošlješ denar z obratno pošto.

Radovednica. Koliko pisem in dopisnic piše Vaša predsednica vsaki mesec? To Ti pa lahko odgovorim, ker imam za beleženo vse, kar pošljem na pošto. —

Ni vsak mesec enako. Aprila je posebno veliko došlo v pošto skrinjico: 46 pisem in 49 dopisnic; glej, to je že nekaj dela pa tudi kupček znamk.

Lokavica pri Šoštanju. Prosim malega prostora v Dekliških gredicah. Tudi v naši župniji Sv. Mihaela bijejo srca za lepi cvet in čisti rod, ki ni izumrl. 100 članic D. Z. in 130 Marijinih družbenic služi Bogu v naših lepih organizacijah. Imamo tudi bralno in prosvetno društvo ter se ponašamo z našim Slomškovim domom. Žal pa nam je mnogih deklet, ki ne poznajo pota do pravega veselja. Tem pa kličem: vzdramite se, pokažite, da ste navdušene za vzvišene dekleške vzore in za svojo dekleško čast! — Pepca.

Francka z Murskega polja. Ako hoče kdo sliko imeti v Našem domu, nič ni treba plačevati. Prosila sem, naj pride Vaša slika »ob slovesu blagega voditelja« v list, pa nisem bila uslišana. Včasih urednik ne more spolniti moje prošnje, ako ravnateljstvo tiskarne ne sprejme. Meni je bilo res žal.

Mnogim, ki mi pišejo. Vaših pisem in poročil ne smem v celoti predložiti uredniku, ker imam le mal prostor odločen za Dekliške gredice in potruditi se moram, da se priobči le najvažnejše. Zato morajo vedno ležati velike škarje na moji mizi, da odrežem, kar je preveč; včasih pa smem le par najlepših stavkov izpisati iz Vaših poročil, potem pa gre pisemce v koš pod mizo.

Julčka iz Poljčan. Tvoj predlog, da imej D. Z. letos velik shod ali sestanek na hribčku sv. Jožefa pri Celju, mi je zelo všeč. Potruditi se hočem, da se uresniči. Tedaj pa na veselo svidenje! Predlog **Trezike iz Haloz** naj sledi: Vadijte se ljuba dekleta sredi meseca junija v okulaciji vrtnic in sadnih dreves. Čast je vsakemu dekletu, ki zna sukati cepilni nož. Ako bomo vedno čakali, da pridejo fantje cepit in okolirati, še lahko zamudimo pravi čas. Le pogum velja! — Tudi jaz sem kot 12 letna deklica prvič poiskovala okolirati divji šipek s svojim otroškim vozičkom, pa me še danes veseli, da je poglano oko in avgusta se je razcvetela vrtnica. Tudi letos bom okolirala par divjakov češpelj, črešenj in dr. — Štupca.

Ciril s Pohorja. Nesreče, o katerih mi poročas, me nehoti spominjajo dvojne. Prvo, da so se uresničile besede Marijine, ki jih je v La Saletu govorila nedolžnima otrokoma preroško: »Blizajo se velike kazni božje, ker ljudje preveč za-

lijo Boga ter izzivajo tako božjo pravico.« Kako malo je tistih, ki se vsako jutro z iskreno molitvijo priporočajo božjemu varstvu, angelu varhu, Materi božji in ljubim svetnikom zaščitnikom. Mlado dekle mi je nekoč odgovorilo: »Tega pa res ne morem obljubiti, da bi vsako jutro gotovo molila eno češčenamarijo.« Kaj šele fantje, možje? Kadar zvonijo angelovo češčenje, kdo še hodi z odkrito glavo, kje še kličejo matere ali starejše sestre k skupni molitvi? Otroci divjajo in se igrajo naprej, včasih prav blizu cerkve, še ne zmenijo se za zvonjenje. Ali ni tako? Kdor čita časopis, Ti mladi prijatelj gotovo tudi, ve, kako še vse strašnejše nesreče se godijo drugod. Pobožna gospa, ki je slišala o zadnjih potresih, poplavih in drugih nesrečah, je dejala: Saj stoji v evangeliju: »In moči nebeške se bodo gibale«, to so vse znamenja, kakor so že prerokovana. Drugo pa, kakor mi pride čisto na um, ko slišim, kolikokrat se kdo smrtno ponesreči, je papež Pij XI., ki je v preroškem duhu zložil molitev za popolni odpustek ob smrtni uri, ako jo moliš že zdaj po sv. obhajilu, in jo gotovo poznaš: »O moj Bog, že danes sprejem svojo smrt z vsem trpljenjem in z vsemi grozotami iz tvoje očetovske roke« itd. — Oj, koliko fantičkov je to molitev opravilo na dan prvega sv. obhajila in bilo potem v svetovni vojni deležnih tega izrednega odpustka. — Dandanes je toliko prilik, da se človeku pripeti nepričakovana nesreča, da je prav potrebno, biti pripravljen vsaki dan na srečno smrt.

Micika Matej. Hvala za duhovni šopek o Veliki noči! Rada bi tudi Tebi poslala lepo razglednico, pa mi nisi zapisala svojega naslova. Pozdravljena!

Slovenka v Zagrebu. Z nepopisno žalostjo sem čitala o dvanajstletni Slovenki, ki si je pretekle dni v Zagrebu vzela življenje. Oj, gotovo ni imela zveste prijateljice, ki bi se ji potožila, ko je bila v dušni stiski. Dekleta, skupaj, skupaj v prijateljske krožke in pod Marijino varstvo, pa bodo kmalu prenehale take nesreče. Molite pa tudi vsaki dan za tiste, ki so v skušnjavi in nevarnosti samomora.

Sv. Andraž v Slov. gor. Naš dom je res postal pravo glasilo fantovskih in dekleških src. Kako zanimiva so mlada pisma, v katerih se naša slovenska mladina med seboj bodri in dviga k delu za izobrazbo. Zanimivi so tudi glasovi iz tujine, kjer je Naš dom prijatelj iz domačije. Druge sestre in bratje! Duh veselja preveja naša

sreca, ko se radostni zbirami pod lipo in na deklških gredicah. Kar v sredino bi se rada postavila in poklicala z močnim glasom: Pridite v Naš dom še v obilnejšem številu; tu najdemo vselej za nas primerno čtivo, ki nas boljša, izobrazuje, razvedri. Moj brat in jaz sva zvesta naročnika in čitatelja Našega doma, zato sprejmite naš iskren pozdrav in zahvalo. — Terezika. — Te moram res pohvaliti zavoljo krasne pisave. — Štupca.

Našim organizacijam toplo priporočam lepo novo knjižico **Prstan in svetinja**. Spisal nam jo je pesnik Brezmadežne Silv in Sardenko. To povest je prav za naša dekleta. Več ali manj bo vsaka našla sebe med devetimi dekleti, ki jih tam opazujemo na mladih potih. Ako moja beseda kaj velja, boste v vsaki deklški zvezi in v vsaki Marijini družbi naročile vsaj 10 izvodov te ljubke knjižice ter jo med seboj razpečale. Naj kroži iz roke v roko po vsej vasi, naj potuje po samotnih hribih in po prijaznih holmih, dokler ne bo dekleta, ki bi ne bila prečitala te knjižice. Potem jo pa spravite v škrinjo in jeseni pri kožuhanju in pozimi, ko bomo luščili koščice, pa bomo povest čitali na glas in z njo razveselili sebe in druge. Če imaš godovnjakinjo, če imaš bolno tovarišico, ki jo hočeš razvedriti, potolažiti, kupi ji to knjižico. — Naročiš pod naslovom: Tiskovno društvo, Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4. Stane 12 Din, poština posebej. Ako naročimo več knjižic skupaj, pride poština nižja. — Štupca.

V samostan.

»Veliko je poklicanih, a malo izvoljenih.« Te svetopisemske besede veljajo gotovo v največji meri tistim, ki gredo v samostan. Ali ni čudno, da je rekel Gospod, »malo je izvoljenih«. Torej niso vsi tisti tudi med izvoljenimi, ki čutijo v sebi poklic k samostanskemu življenju? Najbolji zgled imamo v družini Male sv. Terezike, ki je živela še v zadnji dobi. Oče, priden mladenič želi vstopiti iz najčistejšega namena v samostan; pa le ni postal redovnik. Bog se je takorekoč zadovoljil z njegovo voljo in željo, potem pa mu je naložil križ sv. zakona. Mati naše Male Cvetke prosi kot mladenka za vstop v samostan, a ni sprejeta. Vsa objokana poklekne pred tabernakljem ter moli: »Ker nisem bila vredna postati nevesta Jezusova, pa mi ti, o Jezus, dai ženina, pobožnega, bogoljubnega. Dai mi milost, da Ti služim v zakonskem stanu kot mati mnogih otrok, ki jih vse ho-

čem tebi, o Bog, darovati.« In ko sta Stanislav in Cecilija poročila, sta skupno molila in prosila: »Vsaj e n e g a misijonarja nama daj vzgojiti, o Bog!« Devel otrok je bilo v tem zakonu; dva fantka in ena hčerka so umrli že v detinski dobi, šest hčer pa je šlo v različne samostane. Najmlajša, Mala sv. Terezika, je postala ne le misijonar, kakor sta si oče in mati želela, še več — postala je zaščitnica ali patrona vseh misijonarjev celega sveta. Sam papež Pij XI. ji je dal ta častni naslov. Pač sta gotovo oče in mati Male Cvetke med izvoljenimi v nebesih. Hčere pa so bile vse med izvoljenimi že tu na zemlji.

Besedo »izvoljeni« moramo pravilno razumeti, ker ima dvojni pomen. Izvoljeni so predvsem tisti, ki slede božjemu klicu v redovni stan; izmed tisočeri so izbrani, da se Bogu posvetijo v deviškem stanju z večnimi obljubami in prav tako se zavežejo svetemu uboštvu in prinesejo Bogu v dar svojo lastno voljo z obljubami svete pokorščine. Ako se kdo ne pusti klican v sili v vrste teh »izvoljenih«, ni srečen, ni zadovoljen in mnogokrat zgodi, da še po letih ali desetletjih zapusti samostan, a tudi tedaj navadno najde več prave sreče.

Ker so se nekatere mladenke obrnile do mene s prošnjo, naj v Našem domu pojasnim tudi vprašanje, kako se pride v samostan, sem obljubila o tem pisati. Naštela sem Vam že vse ženske redove, ki delujejo v Jugoslaviji in se obrnile na raznih predstojništev, da lahko točno pojasnim našim mladenkam vse, kar želijo vedeti.

(Dalje prihodnjic.)

IZ VSEH VETROV

Najdaljša cesta sveta je tako zvana »Western Avenue« v Chicagu, ki meri 30 km.

Kilogram medu je delo 80.000 čebel.

Približno tretjino življenja prebije človek v spanju.

Pet milijonov članov štejejo vse katoliške organizacije na svetu. Vseh mladinskih društev je okoli 90.000.

Čudo izuma. Novodobna tehnika koraka s silnimi koraki. Sloviti italijanski izumitelj brezžičnega telegrafa, Marconi je pred nedavnim napravil epohalni poskus: v Italiji je pritisnil na gumb, čez par sekund je v Avstraliji zazarel no-

tisoče žarnic, in sicer brezlično. Sedaj pa prihaja nov izum na polju kinematografije, ki je z uveljavljanjem zvočnega filma doživela pravcati triumf. V Parizu se je znanemu učenjaku Vennu posrečil, prenos žive slike, odnosno kinematografskega filma skozi prostor. Kaj pomeni to? To pomeni, da se bo vršilo lahko prenašanje raznih filmov potom radija. Zdaj si pa predstavljajmo slovensko kmetijsko hišico. V sobi je radio: istočasno, ko bodo domači n. pr. poslušali govore na kakšnem svetovnem evharističnem kongresu, se bo pred njihovimi očmi razvijal v obliki filma potek same prireditve, t. j. v danem slučaju tega ali onega svetovnega evharističnega kongresa. S tem bi bil prostor docela premagan; na drugi strani pa predstavljajo vsi ti izumi močne osnove duhovnemu zbližanju človeštva.

ŠIROM KATOL. VESOLJSTVA

Na evharistični kongres v Zagrebu

se pripravite fantje in dekleta! Varčujte, da si prihranite, kar bo potrebno za vožnjo in druge potne stroške. Glede udeležbe se prijavljajte pri domačem župnem uradu. Priprave za omenjeni kongres, ki smo o njem poročali že v zadnji številki, so naravnost velikanske. Evharistični kongres v Zagrebu bo največja manifestacija katolištva v naši državi ter svečanostna izpoved stotisočev za Kristusa Kralja. Ob priliki velikega manifestacijskega zborovanja bodo na raznih straneh častitljive zagrebske katedrale postavljeni megafoni tako, da se bodo daleč naokrog izpred katedrale slišali slavnostni govori. Številne kongresne prireditve, službe božje, petje itd. se bodo prenašale preko radijske oddaje in postaje širom države, tako, da bodo tudi vsi ostali verniki, ki se ne bodo mogli udeležiti evharističnega kongresa, lahko spremljali potek močnega manifestacije stotisočev za Kristusa Kralja. Fantje in dekleta! Kdor le more — v Zagrebu!

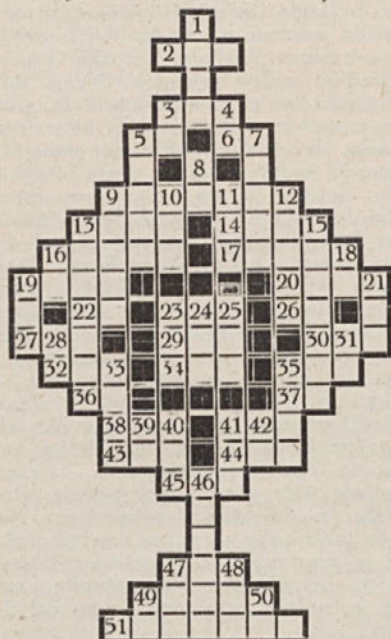
UREDNIKOVO REŠETO

Nekaj manj se je zbralo topot fantov pod lipo; vem: za razpisano halogo pišejo in sestavljajo. Doslej ima urednik že precej rokopisov, ki dokazujejo, s koliko vnamo poseba kmetijska mladina okoli N. d. svojo pažnjo resnim vprašanjem. Z

ljubeznijo in toploto so spisani ti sestavki tako, da se bo nagrada (lepa knjiga) morala bržkone izžrebat. Rokopisi, čim krajši in jedrnat, naj se do 10. jun. pošljejo na naslov (Maribor, Koroška c. 5). — Jožetu iz Dobrniča: Tvoje misli mi ugajajo kar se tiče prvega dela; glede tistega pa, kar si mi šepnil na uho: ravno to zelo vleče; morda je tvoj okus drugačen in morda tudi še koga drugega. Toda: dejstvo je: da se je ravno predmetni del lista sila priljubil. Saj si fant od fare; Jože; zato boš gotovo razumel. Pozdravljen! — Jakcu izpod Kuma: Tvojo zadevo sem uredil. Brez skrbi; v redu. Hvalevredna je tvoja vnama za Naš dom. Od začetka ga pokaži svojim prijateljem in sovrastnikom, naj si ga ogledajo in prečitajo. Morda ga potem naroče. — Julki iz Poljčan. Še nisem utegnil prebrati; morda v prihodnji številki, ako bo godno in če bo prostora. Teško, zelo težko in trda gre s prostorom. — Vsem, ki pišete, tale urednikova beseda: Brez zamere, če sem včasih »neizprosen«. Najbrž je tako bolje — ne za urednika. Rešeto je pripravljeno; oglasite se. Pogoltnilo ne bo nikogar. Zdravstvujte, moji dragi sotrudniki, prispevkarji in vrli dopisniki.

Jürek kramlja: Marija Cobelj. Upam, da nekaj ugank o priliki uporabim. Želel bi pa pri sestavi ugank več iznajdljivosti in izvirnosti. — B. M. Moj nos je zelo prožen in se vse, kar v njega prileti odbije v isto smer nazaj. Zato ne priporočam takih »eksperimentov«. Poboljšanje pa morajo strokovnjaki preiskati, kajti šele potem bo ali držalo, ali padlo. Hm!? — Franc Štrukelj. G. Žreb sporoča Tvoj veliki greh, ki je nadelžnost, da se boš lahko poboljšal. — Ignac Čeh. Številnica mi zelo ugaja. Z ostalo ne vem kam radi tiskarne. — Rudolf Košar. Torej! Silno sem se razveselil, ko sem zagledal Tvoje pisanje, a nasmehnil sem se le krogu na štiri ogle, kajti prav zelo dokazuje, da Ti je močeradova voda še vedno potrebna kot zdravilo, čeprav se je braniš. Le drži se mojega recepta, ki sem Ti ga zadnjič podal in postani moderen. Če pa si res iznašel krog na štiri ogle, si daj iznajdbo patentirati. Živel! — Julija. Hvala za pozdrave. — Ivan Hudoklin. Prehudo se zaletavaš v Naš dom in njegovega ugankarja. Kar je dobrih ugank vse priobčim in se ne oziram kdo pošlje. Tako je bilo in tako bo s Tvojimi ugankami.

Križaljka »monštranca«.
(Ru — i. — 15 točk.)

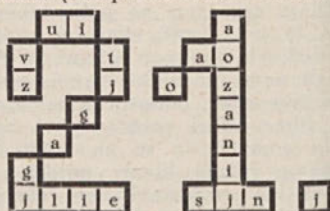
Besede pomenijo: Vodoravno: 2. apetit, 3. hiša, 5. plosk, 6. predlog, 9. božji poslanec, 13. shramba, 14. turški duhovnik, 16. del telesa, 17. trgovski popust, 19. napis na križu, 20. konec, 22. »un«, 23. gospod veselstva, 26. nikalnica, 27. $\frac{3}{4}$ Albanije, 29. zaimsek, 30. pijača, 32. jed, 34. glas, 35. dušna žalost, 36. medmet, 37. potreben mladini, 38. začimba, 41. veznik, 43. glas, 44. žuželka, 45. konica, 47. zdravilo, 49. število, 51. tovarna. — Navpično: 1. jed, 3. častni naslov, 4. množina, 5. mera električnega toka, 7. dišava, 8. del voza, 9. m. ime, 10. m. ime, 11. cesta, 12. svetopis. ime, 13. angel, 15. trgovsko darilo, 16. »rn«, 18. zaimsek, 19. ž. ime, 21. tropična ptica, 23. stročnica, 24. zaimsek, 25. d. ptica, 28. mesto pečata, 31. igralna kvarta, 33. del telesa, 35. d. ptica, 39. zemlja, 40. število, 41. del sobe, 42. nota, 46. posoda, 47. zver, 48. veznik, 49. oblika pom. glagola, 50. množina.

Številnica.

(France, Središče. — 9 točk.)

9, o, 15, d, 16, k, 12, r, 25, v, 13, j, 16, 1, 20, n, 4, h, 16, n, 10, g, 13, e, 15, s, 16, n, 15, e, 11, a, 9, o, 5, a, 5, e, 8, s, 20, u, 22, i, 12, o, 21, r, 10, s, 5, i.

Datum. (Josip Hočevar. — 6 točk.)

Besednica. (Josip Hočevar. — 10 točk.)

- + — — + — število;
- + — — + — kraj ob morju;
- + — — + — plemenitaš;
- + — — + — mizarско orodje;
- + — — + — zapreka;
- + — — + — skica;
- + — — + — vrsta miši;
- + — — + — pohištvo;
- + — — + — denar;
- + — — + — žensko ime;
- + — — + — samoglasnik, jed;
- + — — + — denar.

Mesto križev dobič pregovor.

Rešitev pošljite do 15. junija. Nagrade: Slomškova slika za 40, knjiga za 25 točk.

Rešitev ugank: Zagoneten napis: Zamenjaj številke s črkami iz abecede in beri narobe, dobiš: Jeza neti prepri! — Iz dramatike: Arabska številkata datuma pove črko iz prve, rimska črko iz druge besede naslova igre, dobiš: Stari in mladi. — Kažipot: Vzami iz abecede od navedene črke naslednjo, oziroma drugo pred njo, dobiš: Ravna pot, najboljša pot! — Križaljka: Besede so: 1—23 Ponikva ob južni železnici, 5—2 nož, 5—3 Noe, 11—4 vodeb, 11—6 vrvar, 12—7 Boliva, 12—8 Beograd, 15—9 železnica, 15—10 žveplenka, 17—13 žanjica, 17—14 žitnica, 19—16 Elica, 19—18 Elija, 22—20 Ida, 22—21 itd.

Rešilci: Oražem Franc (35); Franjo Arnšek (35); Kos Vojka (28); Lovro Jan (35); Jakob Šešerko (35); J. Gutovnik (35); Jožef Petrovič (35); Jernej Kladenšek (40); Jožef Novak (40); Franc Strukelj (25); Leopold Štraus (25); Leopold Štraus (33); Barika Moravec (40); Marija Cobelj (12); Antonija Skremka (12); Mali Prpič (40); Marica iz Pekla (28); Peter Klunčec (40); Sluga Pipec (30); Branko Gomilski (40); Stric Jaka (10); Fant od fare (40); Jaka Spak (40); Teta Katra (10); Botra Minka (40); Kuharica (10); Frdaclečka (21); Stric Groga (40); Gospodinja Gerčka (40); Dekle Ančka (40); Jug Franjo (28); Ignac Čeh (6); Franc Vajncerl (40); Slavko Žličar (18); Ela Cencelj (40).

Nagrada dobila: F.Vajncerl; J. Petrovič.

KMETOVALCI!

Gnojite z apnenim dušikom, s tem najbolj cenim,
učinkovitim in rentabilnim dušičnim
gnojilom

domačega proizvoda!

Z apnenim dušikom
ne dajemo zemlji samo dušika,
marveč tudi apna.

Tudi
žlahtna vinska trta
je za apneni dušik prav posebno hvaležna.

Navodila o načinu uporabe, o
potrebnih količinah, o rentabil-
nosti, dobaviteljih, uspehih in
cenah apnenega dušika daje
proizvajalec:

Tvornica za dušik d.d. Ruše
pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se tudi dobiva mešanica

„Nitrofoskal Ruše“,

napravljena na poseben paten-
tiran način iz gnojil:

apneni dušik+kalijeva sol+superfosfat

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj
moderno urejeno
zdravilišče Kralje-
vine Jugoslavije.

Svetovnoznani zdravilni vreli:

„TEMPEL“
„STYRIA“
„DONATI“

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bo-
lezni, bolezni mehurja, žolčnih kamnov, srca,
ledvic in jeter.

Pred- in posezona:

1. V. do 15. VI. in od 1. do 30. IX.

Glavna sezona:

15. VI. do 31. VIII.

**Najboljši čas za zdravljenje je pred in po
glavni sezoni!**

Cene zmerne. Izven glavne sezone znatni po-
pusti. Igra vojaška godba. Največji komfort.
— Radio. — Zdravniki-specialisti. — Rönt-
gen. — Prometne zveze zelo ugodne. — Na
železnici posebni popusti.

Razpošiljanje mineralne vode.

Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča.

